

ses Wilhelmina, en haar oom prins Heinrich – broer van koning Frederik de Grote – de Admiraliteit bezocht en het gezelschap zich eveneens op de Rotterdamse kermis vertoonde.

In de serie bezoeken van 1747, 1766 en 1790 was het tweede in zover exceptioneel dat het in geen enkel opzicht verbonden was met politieke en maatschappelijke onrust. De stadsbesturen accepteerden het als iets vanzelfsprekends dat met het meerderjarig worden van Willem V ook het stadhoudelijk rekommandatierecht weer van kracht werd. De Rotterdamse burgemeestersbenoeming van 29 april werd in die zin verricht en toen D. van Herzele, één van de burgemeesters die in zijn ambt gekontinueerd was, kort daarop overleed, benoemde de prins uit de door boonheren opgemaakte nominatie G. Denick tot zijn opvolger. Het jaar 1766 kende geen volksbeweging die bij de stadhouder een toevlucht zocht. Van straatrumoer en molestaties werd geen melding gemaakt. Evenmin was er reeds sprake van een duidelijk omljnde hervormingsbeweging bij de 'middle class', waarin noodzaak en functie van het stadhouderschap zelf tot onderwerp van discussie gemaakt werden, zoals in de patriottentijd. Het meest kenmerkende element van Willem V's bezoek aan de Hollandse steden in 1766 was de idyllische eensgezindheid waarmee alle lagen van de bevolking uitdrukking gaven aan hun werkelijk ervaren vreugde.

1790

Het laatste officiële bezoek van de stadhouder aan Rotterdam vond plaats op 20 oktober 1790. In verschillende opzichten herinnerde het aan dat van 1766 en 1768. Zo was het element van kennismaking weer aanwezig; deze keer gold het de erfprins Karel van Brunswijk-Wolfenbuttel, die op 14 oktober in Den Haag in het huwelijk was getreden met de enige dochter van het stadhoudelijk paar, prinses Louise. Onder het gezelschap bevonden zich ook de beide prinsen van Oranje-Nassau, Willem en Frederik, en een aantal gasten, die ter gelegenheid van het huwelijk in de Republiek waren, de landgraaf van Hessen-Kassel en de prinsen van Nassau-Weilburg en Nassau-Usingen. De ontvangst te Rotterdam was opnieuw enthousiast, maar – groot verschil met 1766 – de opgetogenheid was ver van algemeen.

Sommige burgers moet integendeel de aankondiging van het hoge bezoek met angst vervuld hebben. Dat waren de voormalige